

А4латма я2ыу

Башкорт телен предмет буларак өйрәнеүселәргә башкорт мөхитендә үсмәгән, рус телендә белем алған, баш3орт балалары инә. Был эш программаһы түбәндәге программаға нигезләнеп төзөлдө:Д5й5м белем бире7 ойошмаларында баш3орт телен д97л9т теле булара3 5йр9не7 буйынса 5лг5 программалар федераль д97л9т стандарттарында 3уйыл1ан талаптар 89м 8525мт9л9р ниге2енд9 т525лд5. Унда 76еш программа8ыны4 положение8ы 89м т5п идеялары, т5п белем бире7 5с5н универсаль у3ыу эшм9к9рлеге иб9пк9 алынды, шулай у3 д5й5м белем бире7 программалары мен9н к7с9гилешлек принциптары 8а3ланды. Т5257се8е З.М.19битова. %ф5: Китап, 2015. Башкортостан Республикаһы Мәғариф Министрлығы тарафынан расланған. Укытыу рус телендә алып барылған мәктәптәрзә, Башкортостан Республикаһы Мәғариф министрлығы тарафынан тәкдим ителгән укытыу планы буйынса, башкорт телен азнаһына 1-әр сәғәт ваҡыт бүленә. Баш3орт теле предмет булара3 айырым урын бил9й. Баш3орт теле ту1ан тел булара3 у3ытыу «Баш3орт теле» 89м «(29би9т» предметтарын берл9штереп 5йр9не72е талап ит9. Был дәрестәрзә укырға һәм язырға өйрәтеү бер дәрес рамкаһында ойошторола, йәғни, башкорт теле дәрестәре интегратив форманы ала.Тел укытыузың максаты булып башкорт теленең өндәр системаһы, лексик байлығы,морфологик категориялары һәм синтаксик төзөлөшө тураһында белем биреү, практик йүнәлештә тәрәнәйтеү.Туған әзәбиәт материалдары нигезендә укыусыларзы башкорт фольклоры,языусылары,шағирзлары,уларзың төрлө темаларға арналған, балаларға төплө белем бирерзәй, милли аң уатырзай иң күренекле әсәрзәре менән таныштырыу. Туған тел, уның йәмғиәттәге әһәмиәте,тел һәм миллиәт, милли мәзәниәт,тел һәм телмәр төрзәре тураһындағы төшөнсәләр бирелә.Тел һәм әзәбиәт дәрестәре паралель р97ешт9 у3ытыла. Был эш программаһында федераль һәм республика закондары талаптары тормошқа ашырыла:

- «Рәсәй Федерацияһы халыктары телдәре тураһында»законы;
- Рәсәй Федерацияһының «Мәғариф тураһында» законы;
- «БашкортостанРеспубликаһы халыктары телдәре тураһында» законы;
- БашкортостанРеспубликаһының «Мәғариф тураһында» законы.

Программа кимәле: базис. У3ытыурус телендә алып барылған м9кт9пт9р2е4 1-4-се кластары өсөн башкорт теленән эш программаһы.

Программаның йөкмәткеһе 3 йүнәлештә төзөлгән:

- балаларзы һөйләшергә өйрәтеү үзәк бурыс;
- тел менән әзәби материалдары бергә кушып өйрәнелә (интеграция);
- лингвистик һәм әзәби күренештәр, укыу материалы нигезендә, практик қулланыу максатынан сығып өйрәнелә (коммуникатив йүнәлеш).

Максаттар һәм бурыстар:

- укыусыларза башкорт телендә һөйләгәнде, укығанды, радиотапшырыузар тыңлағанды аңлау күнекмәләре булдырыу;
- аралашыуза кәрәк була торған типик һөйләмдәрзә күсереп, үз фекерзәрен билдәле кимәлдә үз аллы я3ыу күнекмәләрен булдырыу;
- башкорт телен өйзә, йәмәғәт тормошонда, хезмәт процесында практик файзаланырға өйрәтеү;
- башкорт телен практик өйрәнеүгә бәйләп, балаларзы башкорт халкының тарихы, мәзәниәте, сәнғәте, әзәбиәте, милли йолалары, башкорт халкының күренекле шәхестәре, уларзың эшмәкәрлеге, ижады һәм башкалар менән таныштырыу, балаларзы башкорт донъяһына алып инеү, башкорт халкына, үззәре йәшәгән төйәккә ихтирам һәм һөйөү тәрбиәләү. Текстағы яңы һүззәр, фразаларзы аңлатыу, һүзлек эше үткәрәү мотлақ;

У3ыу планында башкорт теле предметыны4 урыны

Башлан1ыс кластар2а б5т98е 102 с919т бирел9.Баш3орт теле икенсе, 5с5нс5, д7ртенсе кластар2а а2на8ына береш9р с919т 7тк9рел9 (у3ыу йылы 34 а2на)

№ п/п	Класс	С919тт9р 8аны	Контроль 89м 72 аллы эшт9р 8аны	Диктанттар, иншалар,изложениялар 8аны
1	2	34	2	1
2	3	34	2	1
3	4	34	1	1

УЗыусылар мен9н эш формалары: индивидуаль, т5рк5мд9р29, фронталь, уйындар аша.

УЗыусылар2ы узытыу методтары:5йр9те7,узытыу, практик эшл97.

УЗыусылар2ы4 белемд9рен тикшере7 алымдары:я2ма эшт9р (к7сереп я2ыу, 8орау2ар1а яуаптар, 872лек диктанттары), тематик тикшере7, алдан 92ерл9п, д5й5мл9штереп.

Тикшере7 т5р29ре: индивидуаль, т5рк5мд9р29, фронталь.

Узытыу барышыны4 формалары: д9рес, экскурсиялар 7тк9ре7, к729те729р, уйындар.

Башкорт теленэн төрлө типтагы күнегеүзэр, тәржемә эштәре, һораузарға язма яуаптар, Затмарлы 8орау2ар буйынса фекер алышыу айырым урын алып тора.

Эш программа8ы 5с узыу йылына т919йенл9нг9н.

Программаны4 т525л5ш5:

1.А4латма я2ыу

2.Узытыу предметын 5йр9не7 8525мт9л9ре

3.Укытыу предметының т5п йөкмәткеһе

УЗыу предметын өйрәнеү һөзөмтәләре

Башлан1ыс д5й5м белем бире7 федераль д97л9т стандартында 3уйыл1ан талаптар буйынса баш3орт телен балалар т769нд9ге 8525мт9л9рг9 эй9 булыр1а тейеш:

Шәхси үсеш 8525мт9л9р:

- баланы шәхес итеп үстөрөү кешелек сифаттарын тәрбиәләү;
- баланы үзаллы үсешкә камиллашыу оҫталығына өйрәтөү, Һөзөмтәлә укымышлы, үзеренең иленең, халкының киммәттәренә төшөнгән уны һанлаган һәм һаклаган, яклаған социум итеп формалаштырыуға башланғыс нигеҙ һалыу;
- баланы4 белем алыу2ы4 м919н97и асылын т5ш5н57е.

Метапредмет 8525мт9л9р:

- әсәрзәрзе анализлау тексты өлөштәргә бүлөү,тасуирлау сараларын таба белеү һәм текстың төп фекерен асыклау;
- үзендең фекеренде, уйыңды әңгәмәсеңә еткерә алыу;
- тирә-йүн, тәбиғәт менән гармонияла йәшәү кағизәләрен, ысулдарын үзләштерөү;
- йәмғиәттәгә тәртип һәм әхләк кағизәләрен белеү;
- аңлы анализлау эшмәкәрлеген булдырыу;
- төркөмдәрзә эшләүзәң әһәмиәтен аңлау һәм уларзә эшләү тәртибен үзләштерөү.

Предмет 8525мт9л9р:

- башкорт теленең бөтә өндәре һәм хәрәфтәрен куллана белеү;
- өн менән хәрәфте айырыу;
- һүзгә өн анализы, ижек анализы яһау, калын һәм нәзек һузынқылар, тартынқыларзы айыра алыу, уларзы дөрөс әйтеү, шулар нигезендә һүззәр төзөү;
- кем? нимә? кемдәр? нимәләр?һораузарын һәм уларға яуап булған һүззәрзә белеү һәм кулланыу;
- ни эшләй? ни эшләне? ниндәй? кайһы? кайза? һораузарын куллана белеү;
- мәғәнә үзенсәлектәрен аңлау, уларға яуап бирөү;
- минең, һинең, уның, беззең, һеззең, уларзың һүззәрен белеү , уларзы телмәрзә кулланыу;
- кешенең исеме, фамилияһы, кала, район, ауыл, китап, журнал исемдәренең дөрөс язылышын практик үзләштерөү;
- тексты аңлап, тасуири итеп, йүгерек укырға, дөрөс яза белергә;
- предметты, күренеште элементар рәүештә һүрәтләү, уға үз мөнәсәбәтенде белдерөү;
- хәбәр, һорау, өндәү һөйләмдәрзә, поэтик әсәрзәрзә дөрөс интонация менән һөйләү,я2ыу;
- тексты шыма, аңлы, дөрөс, тотош һүзләп укыу, я2ыу, логик басымдарзы, паузаларзы дөрөс әйтеү, мәғәнәләрен аңлатыу, я2ыу;
- бер телдән икенсе телгә тәржемә итеү;
- узыу эшм9к9рлеген9 к9р9кле м91л7м9т э2л9729 компьютер сараларын 3улланыу, моделл9штере7, телд9н 89м я2ма формала телм9р 3ороу, т5рл5 жанр2а1ы текстар2ан м91л7м9тте

табыу, и4 989ми9тле8ен айырып алыу, тексты4 й5км9тке8ен тулы, 3ыб3аса 8айлап 85йл97, т5рл5 жанр2а1ы текстар т5257.

Федераль д97л9т белем бире72е4 я4ы стандарттарыны4 56т5нл5кл5 й7н9леше булып ш9хесте 65т9 я3лап 76тере7 тора. Универсаль у3ыу эшм9к9рлегене4 т5р29рен билд9л9729 у3ыусылар2ы4 й9ш 72енс9леген иб9пк9 алыу, у3ыу процессын ойоштороу 5с5н шарттар булдырыу, баш3ар1ан функциялары, структура8ы 89м форма8ы т5п критерий2ар булып тора. Универсаль у3ыу эшм9к9рлеге ш9хес булара3 формалашыу2ы т9ьмин ите7се, танып беле7, регулятив, коммуникатив т5р29рг9 б7лен9.

- у3ыусылар2ы4 ш9хес булып формалашыуын т9ьмин ите7се эшм9к9рлек. У3ыусыны4 ш9хси, профессиональ, тормашта 72 урынын билд9л97е, у3ыусыны4 белем алыу2ы4 м919н97и асылын т5ш5н57е, 929п-9хла3 нормаларын беле7е;

- регулятив (к5йл97се) универсаль у3ыу эшм9к9рлеге- у3ыусыны4 72ене4 у3ыу эшм9к9рлеген ойоштороу2ы т9ьмин ите7се х9р9к9тт9р (ма3сат 3уыу, планлаштырыу, контролл97 89м ба8алау);

- коммуникатив – аралаш3анда баш3алар2ы ты4лай беле7, фекер29рен9 3оло3 8алыу, проблеманы к7м9кл9п тикшере729 3атнашыу, килеп тыулан конфликтты х9л ите7 юлдарын табыу эшм9к9рлеге, ипт9шт9ре мен9н хе2м9тт9шлек ите7, конфликтты сисе729 альтернатив ысулдар2ы табыу 89м ба8алау, фекере4де а4лайышлы итеп 9йте7, тулан телде4 грамматик 89м синтаксик нормаларына ярашлы диалогик 89м монологик телм9р формаларын я3шы 72л9штере7, 85йл9шеп урта3 тел таба беле7;

- танып беле7 эшм9к9рлеге- ул д5й5м у3ыу эшм9к9рлеге, логик 89м там1а-символдар мен9н эш ите7. Д5й5м у3ыу эшм9к9рлеген9 к9р9кле м91л7м9т э2л9729 компьютер сараларын 3улланыу, моделл9штере7, телд9н 89м я2ма формала телм9р 3ороу, т5рл5 жанр2а1ы текстар2ан м91л7м9тте табыу, и4 989ми9тле8ен айырып алыу, тексты4 й5км9тке8ен тулы, 3ыб3аса 8айлап 85йл97, тексты4 характеристикаларына ярашлы т5рл5 жанр2а текстар т5257.

Ужытыу предметының т5п йокмэтке8е

У3ыу барышыны4 ойоштороу формалары булып д9рес, дискуссия, экскурсиялар, т749р9к 56т9лд9р, презентациялар, уйындар, рефераттар, проектлау технология8ы тора.

Б7лек. Фонетика.

Тема. Баш3орт телене4 72енс9лекле 5нд9ре.

Эшм9к9рлекте4 т5п т5р29ре. 7телг9нд9р2е Забатлау. %нд9р 89м х9рефт9р. 72енс9лекле 5нд9р2е4 д5р56 9йтелеше. *у2ын3ы 5нд9р. Н92ек, Залын 5нд9р. Улар2ы4 д5р56 9йтелеше. Баш3орт теленд9ге 72енс9лекле 8у2ын3ы 89м тартын3ы 5нд9р29 д5р56 3уллана беле7. *5йл9мде4 тамамлан1ан уй2ы белдере7ен а4лау 89м практикала 3улланыу.

Б7лек. Забатлау.

Тема. Тел буйынса башлангыс синифтарза үтелгэндәрзе кабатлау.Телмәр ағышында өндәрзең бер-береһенә йөгөнтоһо.

Эшм9к9рлекте4 т5п т5р29ре. Фонетика һәм орфоэпия. Өн һәм хәрәф. Башкорт теленең өндәр системаһы. Уларзы белдергән хәрәфтәр. Башкорт теленең өндәр системаһын рус теленең өндәр системаһы менән сағыштырыу. Башкорт теленең үзенсәлекле өндәре, уларзы белдергән хәрәфтәр.Һузынky һәм тартынky өндәр. Һузынky өндәр, уларзыңһаны һәм әйтелеше. Башкорт телендәге һузынky өндәрзең әйтелешен рус телендәге һузынky өндәрзең әйтелеше менән сағыштырыу. Фонетик күнегеүзәр эшл97.

Тартынky өндәр, уларзың һаны һәм әйтелеше. Башкорт телендәге тартынkyларзың әйтелешен рус телендәге тартынkyларзың әйтелеше менән сағыштырыу.

Башкорт телендәге к-г, һ-х, н-ң, с-с, з-з тартынkyларының дөрөс әйтелешенә күнекмәләр үткәрәү, фонетик күнегеүзәр эшләү.Тартынky өндәрзең үзгәреше. Башкорт теленең канундарына ярашлы һөйләү күнекмәләре үткәрәү.

Тема. Башкорт телендә сингармонизм.

Эшм9к9рлекте4 т5п т5р29ре. Башкорт телендә сингармонизм, укыусыларзы уларзың төрзәре менән таныштырыу. Фонетик күнегеүзәр эшл97. Башкорт телендә ижектер. Ижектерзең төрзәре. Башкорт һәм рус телдәрәндәге ижектерзе сағыштырыу. Һүзәрзе юлдан-юлга күсәрәүкағизәләре менән танышыу.

Тема. Башкорт телендә һүзәрзең тамыры, ялғаузар тураһында төшөнсә бирәү.

Эшм9к9рлекте4 т5п т5р29ре. Тамырға ялғау кушканда һүзәрзең мәғәнәһе үзгәрәүен күзәтеү, күнегеүзәр эшләү. Башкорт һәм рус телендә интонация һәм уның төрҙәре, төп өлөштәре: логик басымы, пауза, фраза басымы, телмәр мелодикаһы, тойғо басымы.

Тема. Башкорт һәм рус телдәрәндә интонацияның үзенсәлектәрә асыклау.

Эшм9к9рлекте4 т5п т5р29ре. Башкорт телендәге ябай һөйләмдәрҙе дөрөс интонация менән укырға өйрәтеү күнекмәләре биреү. Башкорт теленән һүзлек байлығы, уның сығанактары. Төп башкорт һүзәрә һәм үзләштерелгән һүзәр. Бер мәғәнәлә һәм күп мәғәнәлә һүзәр. һүзәрзең күсмә мәғәнәлә кулланылыуы. Башкорт телендә нығынған һүзбәйләнештәр, улар аңлаткан мәғәнәһе асыклау. Нығынған һүзбәйләнештәрҙе һүзәр менән сағыштырыу, алмаштырыу күнегеүзәрә. Нығынған һүзбәйләнештәрҙең телмәрҙәге ролен билдәләү. Башкорт һәм рус телендәге һүзбәйләнештәрҙе сағыштырыу, тәржемә итеү, улар менән һөйләмдәр төзөү.

Тема. Башкорт телендә һүзьяһалыш.

Эшм9к9рлекте4 т5п т5р29ре. Һүз составы. Башкорт теленән агглютинатив тел булыуына күнегеүзәр. Тамыр. Нигез. Ялғаузар. Ялғаузарҙың төрҙәре: һүзһәм төр яһаусы ялғаузар, үзгәртеүсе ялғаузар. Ялғаузарҙың варианттары менән практик таныштырыу, ул варианттарҙың барлыкка килеү сәбәптәрә аңлатыу, практик күнегеүзәр башкарыу.

Рус теленән үзләштерелгән бер төркөм һүзәрҙә ялғау кушканда һүз аҙағындағы тартынкы өндөн төшөп калыуын, йәки һузынқылар өстәлеүен практик үзләштереү.

Ялғаузар кушканда кайһы бер һүзәрҙәндәрҙең сиратлашыуы. Практик танышыу.

Башкорт һәм рус телдәрәндәге һүзьяһалыш юлдарын асыклау, уларҙың окшашлығы һәм айырмәһын билдәләү: тамыр һүз, яһалма һүз, кушма һүз.

Кушма һүзәрҙең дөрөс язылышын үзләштереү, истәкалдырыу, нығытыу буйынса практик эштәр башкарыу.

Тема. Башкорт теле буйынса йыл буйына үтелгәндәрҙе кабатлау.

Эшм9к9рлекте4 т5п т5р29ре. Бәйләнешле телмәр үстәрәү. Орфоэпик кағизәләрҙе дөрөс кулланыуға, тексты интонация менән укуға күнегеүзәр. Эш кағыздары төрҙәрәнән белешмә биреү. Хат язырға өйрәтеү.

Тема. Бабым.

Эшм9к9рлекте4 т5п т5р29ре. БашЗортса 87229р29 бабым. Рус 87229ренд9 бабым. БашЗорт теленд9 бабымды4 72енс9лект9ре. Башкорт телендә басымы, уның үзенсәлектәрә. Басымдың һуңғы ижеккә төшөүе һәм ялғау кушкан һайын күсә барыуы. Башкорт һүзәрәндәге һәм рус теленән һуңғы осорҙа үзләштерелгән һүзәрҙәге басымды сағыштырыу.

Бабым т5ш5нс98е мен9н танышыу, башЗортса 87229р29 бабымды4 3уйылышын т5ш5н57 89м телм9р29 3улланыу.*орау 87229рен9 бабымды д5р56 3уйыу. Рус 87229ренд9ге бабым мен9н салыштырыу 89м 8ылымта я8ау. *7229р2е ижект9рг9 б7ле7 89м бабымын билд9л97.

Тема. Алфавит.

Эшм9к9рлекте4 т5п т5р29ре. БашЗорт теленә4 алфавиты. БашЗорт теленә4 72енс9лекле 5нд9ре. БашЗорт х9рефт9ре. У3ытыусыны ты4лау, уны4 9йтк9нен иште7. БашЗорт 5нд9рен д5р56 9йтелешен Забатлау, 9йте7, улар ишетелг9н 87229р2е табыу. Я2ма к7неге729р башЗарыу, х9рефт9р2е4 я2ылышын Забатлау. Ты4лап а4лау.

Б7лек. Морфология.

Тема. Исем.

Эшм9к9рлекте4 т5п т5р29ре. Предметты белдере7се 87229р. Я41ы2лы3, урта3лы3 исемд9р. Предметты белдере7се 87229р2е4 берлек 89м к7плек м919н98енд9 киле7е. Предметты4 билд98ен белдере7се 87229р. Исемд9р2е4 килеш мен9н 72г9реше. Килешт9р2е4 м919н9л9ре. Исемд9р2е4 эй9лек заты мен9н 72г9реше. Эй9лек затыны4 м919н98е.

Тема. Сифат.

Эшм9к9рлекте4 т5п т5р29ре. Предметты4 билд98ен т5рл5 ми3дар2а белдере7се 87229р. Сифатты4 85йл9мд9ге м919н98е. Сифат д9р9ж9л9ре

Тема. Зылым.

Эшм9к9рлекте4 т5п т5р29ре. Эште, х9р9к9тте белдере7се 87229р. Зылымдар2ы4 м919н9 72енс9лект9ре. Берлек 89м к7плек, ва3ыт м919н9л9рен белдере7се саралар. Зылымды4 8ан, зат мен9н 72г9реше, барлы3-ю3лы3та киле7е. Уны4 заман м919н9л9ре. Заманды к7р89те7се саралар. Зат, 8ан, заман, барлы3-ю3лы3 м919н9л9ре.

Эш-х9р9к9тте белдере7се 87229р2е4 башЗарылыу ваЗытын х92ер,элек, алда, 85йл97сене4 шабит булыу-булмауын а4лау 89м телм9р29 д5р56, урынлы Зулланыу. Эш-х9р9к9тте белдере7се 87229р2е4 берлект9 й9ки к7плект9 киле7ен билд9л97 89м практикала Зулланыу.*7229р2е4 лексик м919н98ен а4латыу, 87229рг9 д5р56 8орау Зуйыу. Лексик м919н98е я1ынан 87229р2е т5рк5мл97.

Тема. *ан.

Эшм9к9рлекте4 т5п т5р29ре. Предметты4 и69бен, эште4 билд98ен белдере7се 87229р. Предметты–кешене к7р89те7се 87229р. *андар2ы4 т5рк5мс9л9ре. *андар2ы4 89м улар2ы4 ял1ау2арыны4 д5р56 я2ылышы

Тема. Алмаш.Зат алмаштарын Зулланыу.

Тема. Р97еш. Р97еште а4латЗан м919н9л9р.

Тема. Яр2амсы 87229р. Яр2амсы 87229р,улар2ы4 м919н9л9ре, 85йл9мд9ге роле.Яр2амсы 87229р,улар2ы4 м919н9л9ре,89м телм9р29ге роле.

Тема. ЫмлыЗтар.Улар2ы4 м919н9л9ре 89м телм9р29ге роле.

Тема. *5йл9м.

Эшм9к9рлекте4 т5п т5р29ре. ЙыйнаЗ 89м тарЗау 85йл9мд9р. *5йл9мде4 баш 89м эй9рс9н ки69кт9ре.*орау,х969р, 5нд97 85йл9мд9р.Улар2ы4 телм9р29ге 989ми9те. БашЗорт теленд9 85йл9м ки69кт9рене4 киле7 т9ртибе. Ти4 ки69кт9р тура8ында практик белешм9л9р. Ябай 89м Зушма 85йл9мд9р. Улар2ы4 телм9р29ге 989ми9те

*орау,х969р, 5нд97 85йл9м тура8ында фекер й5р5т57 89м д9реслект9 бирелг9н За1и29 мен9н са1ыштырыу, т5рл5 85йл9мд9р т5257, м919н97и 5л5шт9рг9 б7лерг9 5йр9не7.

Башкортса телмәр эшмәкәрлеген формалаштырыу һәм камиллаштырыу;башкорт теленең фонетик, лексик, грамматик үзенсәлектәрен аңлау һәм үزلәштерерү;бәйләнешле текст менән эш итәбелергәөйрәтеү.Укыусыларзы башкорт әзәби телендә дөрөсһөйләшергә, өйзә, йәмәгәт урындарында, хезмәт процессында башкорт әзәби телен практик файзаланырға өйрәтеү.Башкорт теленең фонетик, лексик, грамматик нормалары буйынса белем һәм күнекмәләр бирерү.Башкорт телендә нәшер ителә торған гәзит-журналдарзы, әзәби китаптарзы үз аллы укып аңлау күнекмәләрен бирерү.Үз фекереңде билдәле кимәлдә бәйләнешле итеп һөйләй һәм яза алыу күнекмәләрен формалаштырыу.Телде өйрәнәү барышында балаларзы башкорт халкының фәһемле тарихы, бай мәзәниәте, сәнғәте, әзәбиәте, башкорт йолалары, күренекле шәхестәре, тыуған илден тәбиғәте менән таныштырыу, уларзы башкорт донъяһына алып инеү, башкорт халкына, уның теленә, үзе йәшәгән төйәккә ихтирам һәм һөйөү тәрбиәләү.Бөтәһаналғандарға таянып, рус һәм башкорт телдәрен, әзәбиәтен өйрәнәү нигезендә, балаларза туған телгә ихтирам тәрбиәләү, уларға илһөйәр һәм интернациональ тәрбиә бирерү.

Тематик план

2 класс

БашЗорт теле. (34 сәгәт).

Темалар.Танышыу. *ин кем? *е2 кем? (, 8 5н-х9рефт9ре.*ине4 исеме4 нисек? 4 5н-х9рефе.*ин Зай2а й9ш9й8е4? 2 5н-х9рефе.*и49 нис9 й9ш? 7 5н-х9рефе.Т9н 5л5шт9ре. 3 5н-х9рефе.Ауырта/ауыртмай. 3 5н-х9рефе.Мине4 1аил9м. Мине4, 8ине4, уны4. ! 5н-х9рефе. Бармы?Ним9 эшл9й? % 5н-х9рефе.Мин ним9 яратам? Ним9 мен9н? 6 5н-х9рефе.Ним9 мен9н? Кабатлау.Мине4 м9к9бем. М9кт9п нинд9й? Мине4 класым. Класс нинд9й? Мин м9кт9пк9 йыйынам. Кемдеке? Мин узыусы. Нисек? Мин д9рест9. Кай2а? Мин д9рест9н сыЗтым. Ним9 эшл9йем? Мине4 уйынсыЗтарым. Ним9? Ним9л9р? Ним9 эшл9йбе2? Нинд9й? Ним9 эшл9м9? Мин уйнар1а яратам. Ним9 эшл9йбе2? Мин уйнар1а сылам. Ми49 ним9 к9р9к? Мин уйнар1а сыЗтым. Нис9нсе? Мине4 кеск9й дубтарым. Был ним9? Нинд9й? Ни эшл9й? Мин ял ит9м. Кай2а? Кай2ан? Касан? Кай2а? Касан? Кабатлау. Был ним9? Кабатлау Ним9г9? Ним9 мен9н? Кабатлау.Ним9 эшл9йбе2? Кабатлау. Контроль эш. «Тыу1ан к5н». Хаталар 56т5нд9 эш. Лагер2а Йом1аЗлау. Й9й.

Эшм9к9рлекте4 т5п т5р29ре. Башкортса телмәр эшмәкәрлеген формалаштырыу һәм камиллаштырыу;башкорт теленең фонетик, лексик, грамматик үзенсәлектәрен аңлау һәм үزلәштерерү;бәйләнешле текст менән эш итә белергәөйрәтеү.Укыусыларзы башкорт әзәби телендә дөрөс һөйләшергә, өйзә, йәмәгәт урындарында, хезмәт процессында башкорт әзәби телен практик файзаланырға өйрәтеү.Башкорт теленең фонетик, лексик, грамматик нормалары буйынса белем

һәм күнекмәләр биреү. Башкорт телендә нәшер ителә торған гәзит-журналдарзы, әзәби китаптарзы үз аллы укып аңлау күнекмәләрен биреү. Үз фекерендә билдәле кимәлдә бәйләнешле итеп һөйләй һәм яза алыу күнекмәләрен формалаштырыу. Телдә өйрәнү барышында балаларзы башкорт халкының фәһемле тарихы, бай мәзәниәте, сәнгәте, әзәбиәте, башкорт йолалары, күренекле шәхестәре, тыуған илдең тәбиғәте менән таныштырыу, уларзы башкорт донъяһына алып инеү, башкорт халкына, уның теленә, үзе йәшәгән төйәккә ихтирам һәм һөйөү тәрбиәләү. Бөтәһаналғандарға таянып, рус һәм башкорт телдәрен, әзәбиәтен өйрәнү нигезендә, балаларза туған телгә ихтирам тәрбиәләү, уларға илһөйәр һәм интернациональ тәрбиә биреү.

3 класс

Башкорт теле. (34 сәғәт)

Танышыу. Тылсымлы 87229р. Таныш булайы 3-мин. БашЗортостандан. М9кт9пт9. Ф. Ту1ы2баева. Полиглот. Бе2 х92ер 5с5нс5л9р. *андар. *5н9р29р. Минә4 85н9рем. Йыл ми2гелд9ре. К52 89м 3ыш ми2гелд9ре. Ба3сала. Витаминдар. Емеш- ел9к. Бе229 3ышлаусы 3оштар. Контроль к7сереп я2ыу. Р. Солтанов. Йомарт алмалас. Хаталар 5бт5нд9 эш. Хуш кил98е4 Я4ы йыл. *ауа торошо. Ф. Иб9н1олов. Чемпион. Кейем-8алым. %6 кейемд9ре. Кейем-8алым. Ая3 кейемд9ре. Н. Носов. Тере эшл9п9. !аил9. Тереклек донъя8ы. Хайуандар. Байрамдар. (с9й29р байрамы. Байрамдар. Тыу1ан к5н. Т9би19т. &бемлект9р. Йорт хайундары. Йорт 3оштары. (ки9тт9р донъя8ында. БашЗортостан. Шифалы 7л9нд9р. %ф5 буйлап с9й9х9т. С9ф9р й5р5г52-с9л9м9т булыр8ы1ы2. Контроль эш. Спорт. Хаталар 5бт5нд9 эш. Йом1а3лау. &тел9нде Забатлау.

Эшм9к9рлектә4 т5п т5р29ре. Башкортса телмәр эшмәкәрлеген формалаштырыу һәм камиллаштырыу, башкорт теленең фонетик, лексик, грамматик үзенсәлектәрен аңлау һәм үзләштереү, бәйләнешле текст менән эш итә белергә өйрәтеү. Укыусыларзы башкорт әзәби телендә дөрөшөйләшергә, өйзә, йәмәғәт урындарында, хезмәт процесында башкорт әзәби телен практик файзаланырға өйрәтеү. Башкорт теленең фонетик, лексик, грамматик нормалары буйынса беләм һәм күнекмәләр биреү. Башкорт телендә нәшер ителә торған гәзит-журналдарзы, әзәби китаптарзы үз аллы укып аңлау күнекмәләрен биреү. Үз фекерендә билдәле кимәлдә бәйләнешле итеп һөйләй һәм яза алыу күнекмәләрен формалаштырыу. Телдә өйрәнү барышында балаларзы башкорт халкының фәһемле тарихы, бай мәзәниәте, сәнгәте, әзәбиәте, башкорт йолалары, күренекле шәхестәре, тыуған илдең тәбиғәте менән таныштырыу, уларзы башкорт донъяһына алып инеү, башкорт халкына, уның теленә, үзе йәшәгән төйәккә ихтирам һәм һөйөү тәрбиәләү. Бөтәһаналғандарға таянып, рус һәм башкорт телдәрен, әзәбиәтен өйрәнү нигезендә, балаларза туған телгә ихтирам тәрбиәләү, уларға илһөйәр һәм интернациональ тәрбиә биреү.

4 класс

Башкорт теле (34 сәғәт).

Темалар. Беренсе сентябрь-беләм к5н5. Мин м9кт9пт9 ни 5с5н й5р5й5м. *5йл9м. Мин нинд5й д5ресте яратам/ яратмайым. Мин ним9 узыр1а яратам? Исем. М9кт9пт9ге дубтарым мен9н таныштырайыммы? Бе2 м9кт9пт9 ним9 тура8ында 85йл9ш9бә2? Бе2г9 берг9л9п к74елле. Сифат. Мин-т9рби9ле бала. Минә4 5й29ге бурыстарым. Минә4 ярат3ан ш51л5м. Мин й9ш9г9н б7лм9. Минә4 кеск9й дубтарым. Мин й9ш9г9н Ер. Алмаш. Мин й9ш9г9н йорт, район. Минә4 к7ршел9рем. Мин ярат3ан урындар. Бе22е4 урам, йорт балалары. Бе22е4 уйындарыбы2. Минә4 тыу1ан ауылым. *ан. Ауыл 89м Зала тормошо. #алала1ы 89м ауылда1ы эшт9р. БашЗортостан Залалары 89м ауылдары. Тыу1ан ерем м51жиз9л9ре. Йыл ми2гелд9ре ни49 72г9р9? Р97еш. Й9нлект9р йыл ми2гелен бел9ме? Б5ж9кт9р нисек й9ш9й? *ауа торошон беле7 ни49 к9р9к? Кил9с9кт9 т9би19тт9 72г9решт9р буламы? Минә4 тормошомда1ы 3ы2ы3лы х9лд9р. #ылым. Мажаралар иленд9. Минә4 и4 2ур хыялым. Минә4 бюджет. Мин кейем 8атып алам. Мин модалы кейем яратам. Б7л9к 8айлайым. Йом1а3лау д9ресе

Эшм9к9рлектә4 т5п т5р29ре. Башкортса телмәр эшмәкәрлеген формалаштырыу һәм камиллаштырыу, башкорт теленең фонетик, лексик, грамматик үзенсәлектәрен аңлау һәм үзләштереү, бәйләнешле текст менән эш итә белергә өйрәтеү. Укыусыларзы башкорт әзәби телендә дөрөшөйләшергә, өйзә, йәмәғәт урындарында, хезмәт процесында башкорт әзәби телен практик файзаланырға өйрәтеү. Башкорт теленең фонетик, лексик, грамматик нормалары буйынса беләм һәм күнекмәләр биреү. Башкорт телендә нәшер ителә торған гәзит-журналдарзы, әзәби китаптарзы үз аллы укып аңлау күнекмәләрен биреү. Үз фекерендә билдәле кимәлдә бәйләнешле итеп һөйләй һәм яза алыу күнекмәләрен формалаштырыу. Телдә өйрәнү барышында балаларзы башкорт

халкының фәһемле тарихы, бай мәзәниәте, сәнғәте, әзәбиәте, башкорт йолалары, күренекле шәхестәре, тыуған илдең тәбиғәте менән таныштырыу, уларзы башкорт донъяһына алып инеү, башкорт халкына, уның теленә, үзе йәшәгән төйәккә ихтирам һәм һөйөү тәрбиәләү. Бөтәһаналғандарға таянып, рус һәм башкорт телдәрен, әзәбиәтен өйрәнеү нигезендә, балаларҙа туған телгә ихтирам тәрбиәләү, уларға илһөйәр һәм интернациональ тәрбиә биреү.